

Xocalı soyqırımı qurbanlarının ruhları artıq narahat deyil

AZƏRBAYCANIN ERMƏNİSTAN ÜZƏRİNDEKİ ZƏFƏRİ
BÜTÜN ŞƏHİDLƏRİMİZİN QANI ÜÇÜN ALINAN QISASDIR

Prezident İlham Əliyevin Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümü ilə bağlı imzaladığı Sərəncamda qeyd olunduğu kimi, 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistən silahlı qüvvələri Xankəndidə yerləşən 366-ci alayın iştirakı ilə Xocalı şəhərinə hücum edərək dinc əhaliyə misli görünməmiş qəddarlıqla divan tutdular. Həmin gün 106-sı qadın, 63-ü uşaq, 70-i qoca olmaqla bütünlükde 613 nəfərin qətə yetirilməsi bəşər tarixində görünməyən erməni vəhşiliyi iddi. Soyqırımı zamanı 487 dinc sakın ağır yaralanmış, 1275 nəfər girov götürülmüşdür.

...Bəşər tarixində insanlığa qarşı cinayət olan Xatin, Naqasaki, Ruanda, Nigeriya, Srebrenitsa, Songmi, Lidiče, Babi Yar, Ruanda kimi qətlamlarla müqayisədə daha dəhşətli olan Xocalı soyqırımı faşizm ideyaları ilə idarə olunan Ermənistən dövlət siyasetinin əsasını təşkil edən azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmənin nəticəsi olan facielerin yalnız biridir. Daşnakların, Vermaxtin erməni düşərgəsinin legionu, general Njde kimi tanınan Qaragin ter- Arutyunyanın xələfləri olan ermənilərin usaq qatılı kimi tanınması da təsadüfi deyil. Artıq tarixə qovuşan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin davam etdiyi 30 ilde ermənilər tərəfindən bilərkəndə suya axıdılan gelinciye yerləşdirilmiş partlayıcı Tovuz rayon sakini, 13 yaşlı Aygün Şahmaliyevanın həyatına son qoydu. Erməni snayperinin gülləsi ile qətə yetirilen 9 yaşı Ağdam sakini Fariz də erməni faşizminin qurbanlarından idi. Füzuli rayonunun, Alxanlı kənd sakini, 2 yaşı Zəhrani və nənəsin qətə yetirən, Tovuz rayonunun Qaralar kənd sakini Ramil Yusifovu ağır yaralayan ermənilər əməlləri ilə qurur duyduqlarını həyəticəsina bildirdilər.

Amma qisas qiyamət qalmadığı kimi, qətləmə tərəfdənlerin əməlli də cavabsız qalmadı. Xocalının o dövrdəki ölkə rəhbərliyi tərəfindən tamamilə müdafisiz buraxılmasına kəskin etirazını bildirən, 20 Yanvar qırğınlarına ilk siyasi qiymət verən ümummilli lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə hər il fevralın 26-sı tarixi Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi günü kimi qeyd olunur.

Bu kimi faktları görməzdən gələn Ermənistən başsız baş naziri Nikol Paşinyanın "Xocalı soyqırımı azərbaycanlılar tərədi" kimi söyleməsinin heç bir əsası olmadığı sübut edən sələfi Serjik Sarkisyanın "Xocalı qədər Azərbaycan tərəfi ele birlədi ki, bizimle zərafat etmək olar. Onlar düşünürdülər ki, ermənilər mülki əhaliyə el qaldıracaq insanlar deyil. Biz bu anlayışa (stereotipa) son qoymuş" etirafı da təsdiqləyir ki, özünü möglibedilməz hesab edən, diz çöküb yalvaran Paşinyanın hakimiyyəti bu cür nəhaq qanlar üzərində qurulub. Bu baxımdan Xocalı soyqırımı ermənilərin azərbaycanlılara qarşı tərəfdikləri sistemli cinayətlərin, qətlamların zirvə-

si adlandırmaq olar. Xocalı soyqırımına qədər Dağlıq Qarabağda azərbaycanlılar yaşayan İmaret Qərvənd, Tuğ, Sələkətin, Axullu, Xocavənd, Cəmilli, Nəbiyəli, Meşəli, Həsənabad, Kərkicahan, Qaybala, Malibəyli, Yuxarı və Aşağı Quşçular, Qaradağlı kəndlərində də etnik təmizləmə məqsədilə qırğınlar töredən, Xocavəndin Qaradağlı kəndində 80 nəfərdən çox azərbaycanlı qətlə yetirən ermənilər qanıçənliklərini sonrakı illərdə Goranboy rayonunun Ballıqaya, Kəlbəcerin Başlıbel kəndlərində davam etdirdilər. Bu baxımdan 1992-1993-cü illərin Azərbaycan xalqının taleyinə kütləvi qırğınlar, soyqırımlar ilə kimi daxil olması təsadüfi deyil.

Milli xüsusiyyətlərinin əsasını qana həristik kimi vəhşiliklərin təşkil etdiyi ermənilər Xocalıda tərəfdikləri vandallıqları Qəlebəmizlə başa çatan Vətən mühərribəsində, mühərribə başa çatandan sonra da davam etdirdilər. Gəncədə, Bərdədə, Tərtərdə və digər şəhər və rayonlarda Ermənistən hərbi-siyasi rəhbərliyinin dinc əhalini hədəf seçməsi, günahsız əhaliyə qarşı amansızcasına davranışları erməni faşizminin, insanlığa qarşı nifrətinin təzahürü idi. Xocalı soyqırımı hər bir azərbaycanının qan yaddasına çevrilməsinin nəticəsidir ki, Vətən mühərribəsində Azərbaycan əsgər və zabitləri həmin gün öldürülən, diri-dirisi yandırılan xocalılıların qisasını Ermənistən qanıçən ordusunu məhv etməklə aldılar.

Prezident İlham Əliyevin gərgin siyasi-diplomatik fealiyyəti, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın təşəbbüsleri, Heydər Əliyev Fondunda Xocalı soyqırımıının dünyada tanıtılması istiqamətində sistemli şekildə apardığı təbliğatın nəticəsidir ki, "Xocalıya edalet!" kampaniyasına qoşulanların, erməni vəhşiliyini tanıyanların sayı artır, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament İttifaqının, Meksika, Pakistan, Çexiya, Peru, Kolumbiya, Panama, Honduras, Sudan, Qvatemala və Cibuti parlamentlerinin müvafiq sənədlərində Xocalıda tərədilmiş kütləvi qətərlər soyqırımı akti kimi tanınır və lənətlənir. Ruminiya, Bosniya və Herseqovina, Serbiya, İordaniya, Sloveniya, Şotlandiya parlamentləri, eləcə də Amerika Birləşmiş Ştatlarının 20-dən çox ştatının icra və qanunvericiliy organının Xocalı faciəsini qətiyam kimi qiymətləndirməsi aparılan təbliğatın nəticəsidir.

Bu il isə Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi işğaldan azad olunmuş ərazilərdə xüsusi qeyd olunacaq, erməni vəhşilikləri ilə bağlı geniş kampaniyalar keçiriləcək. Azərbaycanın xarici ölkələrdəki səfirliklərində matəm mərasimləri təşkil ediləcək. Ermənistən üzərində qazandığımız Zəfər Xocalı qurbanlarının xatirəsinə əbədi hörmət və ehtiramın rəmzi kimi qeyd olunacaq.

Xuraman İsmayıllıqızı, "iki sahil"